

TRATTEN

INFORMATIONSTIDNING FÖR PERSONAL PÅ BARNMORSKEMOTTAGNINGARNA

CENTRALA MÖDRAHÄLSOVÅRDEN
REGION VÄRMLAND
OKTOBER 2025

Innehåll

Vaccination mot Covid-19 för gravida - Uppdatering i infpreg	s 03
Tyreoideasjukdom under graviditet och postpartum.....	s 03
Graviditetsenkäten	s 03
Patienter med skyddade personuppgifter i Cosmic.....	s 03
Syskon till den nyfödde behandlad för gulsot	s 04
Initial obruten hud-mot-hudkontakt	s 04
Dokumentation av Läkemedel under Graviditet	s 04
Graviditetstest	s 05
Graviditetsregistret	s 05
Given Rh-profylax under graviditet.....	s 05
Kvinnor som inte är HPV screenade.....	s 06
PCR-test för GBS på spec-MVC	s 06
Schemaläggare i HKS	s 06
Riskfaktorer för trombos.....	s 07
Remisshantering	s 07
Aktuellt om amning	s 08
Kalendarium	s 09

Tratten är en informationstidning för personal på barnmorskemottagningarna

Ansvarig utgivare: Maria Heggen, redaktör: Gunilla Svedlund

Kontaktuppgifter till Centrala mödrahälsovården i Värmland:

Tora Thörnblad, Mödrahälsovårdsöverläkare, toraleviken.thornblad@regionvarmland.se

010-831 70 03

Maria Heggen, Samordningsbarnmorska maria.heggen@regionvarmland.se 010-831 67 08

Gunilla Svedlund, Assistent, gunilla.svedlund@regionvarmland.se 010-831 67 06

Besöksadress och postadress:

Älvgatan 39

652 30 Karlstad

010-831 67 06

1177.se/varmland • vardgivarwebben • regionvarmland/intranatet.se

Vaccination mot Covid-19 för gravida - Uppdatering i infpreg

Sedan september 2025 rekommenderas gravida inte vaccin mot covid-19 generellt.

Däremot rekommenderas fortfarande gravida som har nedsatt immunförsvar till följd av läkemedel eller underliggande svår lungsjukdom, till exempel cystisk fibros, även fortsättningsvis vaccin mot covid-19. Övriga underliggande sjukdomar t.ex. hjärt-kärlsjukdom eller hypertoni ingår inte i denna grupp.

Anledningen till den ändrade rekommendationen är att gravida, liksom övrig befolkning, bedöms ha immunitet mot av SARS-CoV-2-viruset samtidigt som de är en ung befolkningsgrupp med liten risk för svår covid. Bedömningen kan ändras om viruset muterar ytterligare. Det finns alltid möjlighet till individuella bedömningar av patientens behandlande läkare eller läkare inom mödrahälsovården om den gravida har särskilda medicinska skäl som skulle motivera covid-19 vaccin under graviditeten. I dessa sällsynta fall ska den gravida erhålla vaccinet kostnadsfritt.

/Tora

Tyreoidesjukdom under graviditet och postpartum

Rutinen RUT-14829 Thyreoidesjukdom under graviditet och postpartum är uppdaterad och fastställd.

Ändringar gäller ultraljud vid aktuell tyreotoxikos med tyreostatikabehandling samt tillägg med ny rubrik om tyreoidesjukdom i samband med infertilitet och habituell abort.

[RUT-14829 Thyreoidesjukdom under graviditet och postpartum](#)

/Tora

Graviditetsenkäten

Svarsfrekvensen tenderar att sjunka, vore tacksamt om ni vid Eftervårdsbesöket kan påminna om enkäten och informera om vikten av att de besvarar den. Det är de förlöstas möjlighet att kunna ge synpunkter och på sikt kunna påverka och förbättra vården. Enkäten är ett bra verktyg för förbättringsarbete kring graviditet, förlossning och eftervård.

[Enkäten skickas ut via 1177](#)

/Maria

Patienter med skyddade personuppgifter i Cosmic

Dokumentera kommande fysiska besök på papper vilket sedan ska förvaras inlåst på enheten. Brev skrivet utanför journalsystem kan skickas till patienten angående bokad tid. Tiden ska inte lämnas ut per telefon eftersom man inte kan säkerställa vem man pratar med.

Använd avidentifierad tidspärr i tidboken för att avsätta tid till avsedd resurs/personal när besöket planeras in för patienten. En vårdkontakt skapas när besöket äger rum.

[RUT-06670 Patientener med skyddade personuppgifter i Cosmic](#)

/Maria

Syskon till den nyfödde behandlad för gulsot

Hälsning från kvinnosjukvården gällande vad som ska dokumenteras under nedanstående sökord i mallen ”Sammanfattning gravid barnmorska”

The screenshot shows a digital form titled "Status". Under the heading "Blod- och immunsystemet", there is a list of checkboxes. The last option, "Syskon behandlat för gulsot", is checked with a blue checkmark. Other options include "Inte rubellaimmun", "GBS-positiv", "Aktuell för profylax mot Rh-immunisering", "Immuniserad", "Aktuell för trombosprofylax", and "ESBL".

Det gäller **endast** om **syskon till den nyfödde** fick ljusbehandling.

Det ska **inte** dokumenteras om hen själv solade som nyfödd eller om hens syskon ljusbehandlades.

Förvirring har uppstått där det ibland dokumenterats att syskon till modern fått ljusbehandling.

Förlossningsavdelningen genom

/Maria

Initial obruten hud mot hudkontakt

All personal som arbetar i vårdkedjan före, under och efter förlossning ska gemensamt samarbeta och arbeta för att den födande och det nyfödda barnet ska samvårdas med obruten initial hud mot hudkontakt.

Det är viktigt att föräldrarna informeras under graviditeten så de är införstådda med vikten av att barnet ska ligga hud mot hud, det gäller även de som är förlösta med kejsarsnitt.

Rutinen Noll-separation är uppdaterad och har bytt namn till Initial obruten hud mot hudkontakt

[VÅR-17758-v.2.0 Initial obruten hud mot hudkontakt nyfödda](#)

/Maria

Dokumentation av Läkemedel under Graviditet

Vid inskrivning av gravid behöver ni kontrollera att Läkemedelslistan i Cosmic stämmer.

- Uppgifterna i läkemedelslistan är obligatoriska för MFR.
- De som har pågående läkemedelsbehandling eller nyligen avslutad behöver Mödravårdsläkaren uppdatera läkemedelslistan på.
- Vitaminer och folsyra dokumenteras under **Egenmedicinering** Läkemedelslistan.

/Maria

Graviditetstest

Det finns 2 olika graviditetstester att beställa från Raindance, ett av dem är ca 33 kronor billigare, rekommendationen är att ni beställer det billigare Acro-HCG testet till barnmorske- och ungdomsmottagningarna.

/Maria

Graviditetsregistret

Stort Tack till er som gått igenom listorna jag skickade ut.

Har fått flera listor åter och tittar nu över dem och ser om det är några dubletter jag kan rensa bort. Vanligaste felet som görs på Barnmorskemottagningarna är att inte registreringar görs korrekt när någon flyttar från eller till mottagningen. Se nedan hur ni ska göra för att det ska bli korrekt.

Vid **byte av mottagning** under graviditeten, gör enligt endan:

Mottagningen som skrivit in personen

- Fyller i: *Flyttat från mottagning*

Mottagning som tar över personen

- Väljer Ny graviditet
- Väljer samma inskrivningsdatum som mottagningen den flyttat från Klicka på sök –
- Personen hämtas då upp med alla uppgifter
- Klicka på Spara så kommer personen i er Bevakningslista

/Maria

Given Rh-profylax under graviditet

När Rh-profylax getts till en gravid eller patient kommer det att synas i Lab's tester upp till 6 månader efter given dos. Detta ställer till det för Lab på flera sätt.

De som arbetar på blodcentralen har inte tillgång till Cosmic och har därför ingen möjlighet att själva söka fram information om given Rh-profylax utan den informationen behöver de få meddelad till sig. Om de i förväg vet att en gravid fått Rh-profylax när hon kommer in på förlossningen, eller patient kommer in på akuten, utförs en anpassad BAS-test som inte detekterar anti-D och väljer blod som passar utifrån det.

En blankett är framtagen som ska fyllas i efter given Rh-profylax.

Rapporten heter **Rapport vid given Rh-profylax**, [FOR-21766-v.4.0 Rapport vid given Rh-profylax](#), på vårdgivarwebben och som ifyllningsbart formulär i Cosmic under *Ny blankett, Favoriter*.

Viktigt att denna blankett fylls i och skickas till Blodcentralen samma dag som Rh-profylax givits.

/Maria

Kvinnor som inte är HPV screenade

Under vecka 44 kommer KI som en del i Utrotningsprojektet av livmoderhalscancer - skicka ut självtester till ca 6900 kvinnor i Värmland som **inte** blivit screenade med HPV test. De får ett självprov hemskickat med information och det ska skickas till KI för analys. Flera av dessa personer är troligen långtidsuteblivare och redan fått test hemskickat under våren.

En kommunikationsinsats i Värmland planeras under vecka 45 med information på Buss-TV, väntrums-TV och i sociala medier. Ni behöver inte göra mer än veta att detta utskick gjorts om det kommer frågor till er.

Skulle någon behöva hjälp med provtagning är det tacksamt om ni hjälper till med det.

/Maria

PCR-test för GBS på spec-MVC

Från den 4/11 och 60 dagar framåt kommer specialistmödravården erbjuda snabbtest (PCR) för GBS (rektovaginalt) för patienter som söker för vattenavgång utöver sedvanlig odling. Patienterna kommer att tillfrågas på plats.

Projektet syftar till att validera metoden, så även om en patient testas negativt för GBS men uppfyller kriterier för peripartal antibiotikaprofylax enligt nuvarande rutiner (ex långvarig vattenavgång, feber, tidigare GBS-sjukt barn etc) kommer hon att erbjudas antibiotika.

/Camilla Spendilow
Kvinnosjukvården

Schemaläggare i HKS

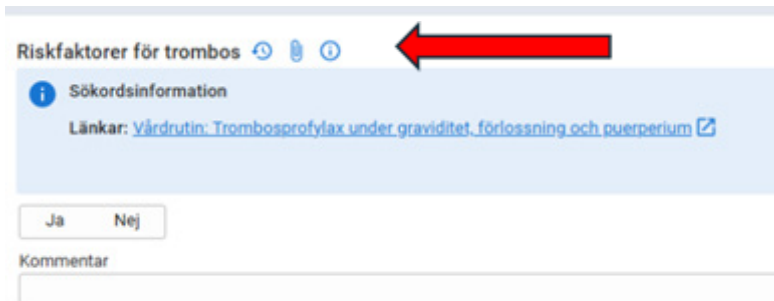
Ni behöver titta veckovis hur ni ligger till i Schemaregistrering framåt i tiden så att det hela tiden finns tider att kalla på. När ni söker på hur många bokningsbara tider ni har ska ni söka från den vecka det inte är kallat för och framåt i tiden. Undvik att ligga på minus. På de mottagningar som ligger på minus får kvinnorna inte sin kallelse i tid.

Många av de som kallas bokar om sin tid flera gånger. Under året har ca 71 % ombokat sin tid. Det behöver därför finnas webbtider alternativt fler "antalstider" än det som är kallningsbart för att tiderna ska räcka.

/Maria

Riskfaktorer för trombos

Ett tips vid dokumentation i journalen angående **Riskfaktorer för Trombos**, klicka på där finns länken till rutinen: [VÅR-10694 Trombosprofylax under graviditet, förlossning och puerperium](#)

Det underlättar för er att komma direkt till rutinen när ni ska räkna ut Riskpoängen och bedöma vilka det ska skickas remiss på.

Barnmorska på BMM skickar remiss till specialistmödravården när den gravida har 2 riskpoäng eller högre, eller när behov av utredning för eventuell trombofili föreligger.

/Maria

Remisshantering

När ni får remisser ska riktlinjerna i [RIK-17497-v.5.0 Remisshantering inom Hälso- och sjukvården](#) följas

- Remissbekaftelse ska skickas till remittenten
- Tid skickas till personen remissen gäller
- Efter besöket ska Remissvar skickas

Om Remittenten är extern kan ni använda Blanketten **Remissvar** som ni hittar under:
Ny blankett, Alla blanketter, sök **Remissvar** så kommer det fram i rullisten

För remissbekaftelse kan ni använda blanketten **Brev ang patient**

/Maria

Aktuellt om amning

Amningskurser till blivande föräldrar

Familjecentralen i Säffle har startat upp ett projekt med amningsmottagning. De erbjuder amningskurser till blivande och nyblivna föräldrar, både digitalt och på plats i Säffle.

Erbjudandet gäller hela Värmland och är kostnadsfritt.

Deltagarna får anmäla sig till sin barnmorska eller BHV-sjuksköterska som i sin tur får mejla eller skriva Messenger i Cosmic till Marie Danielsson eller Benita von Essen.

Digitala amningskurser via Teams erbjuds följande datum under hösten, kurstiden är kl 13.00 - 17.00

20 november

18 december

Anmälan till benita.i.vonessen@regionvarmland.se (barnmorska)
eller marie.danielsson@regionvarmland.se (BHV-sjuksköterska)

Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjölk

Information om hur bröstmjölksproduktionen stoppas utan läkemedel.

[INF-24722 Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjölk](#)

Kyl och frys

Nu finns det kyl och frys på förlossningsavdelningen där det finns möjlighet att förvara urmjölkad bröstmjölk

[RUT-20838 Handmjölkning hos gravida med diabetes](#)

Bröstkomplikationer i samband med amning

Vi använder Stockholms läns vårdprogram. Den finns att ladda ner via länk:

[Bröstkomplikationer i samband med amning \(kunskapsstodforvardgivare.se\)](#)

KALENDARARIUM

Utbildning som är markerad med * anordnas eller stöds av CMHV och är obligatorisk för att du ska få rätt kompetens och klara av ditt uppdrag.

Vid deltagande i utbildningar ska förankring med närmaste chef göras.

Centrala mödrahälsovården anordnar eller stöder:

* Amning, stöd i amningsstarten

Webbutbildningen är uppdelad i 6 delövningar. Alla övningar utom den som handlar om sena prematurer hör till den baskunskap som alla som ger råd kring späda barn och amning ska ha kunskap om. Efter varje faktaavsnitt går du till länken självtest för att svara på ett antal frågor.

[Utbildningsplattformen](#)

Motiverande samtal

MI, Motiverande samtal grundkurs 14+15 januari samt 17 februari

[Anmälningsslänk till Utbildningsplattformen](#)

Kommande utbildningar

November * **Digital utbildning - Vitt snus - OBS ändrad tid**
12 november, 08.30 - 11.45, digitalt via teams

* **Föräldraskapsstöd, gynekologisk screening**
26 november, heldag, Morbrors Ådra

2026

Februari **MHV-läkarträff** - save the date
4 februari 13-16